

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи
2024-2025 навчальний рік

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Соціальне партнерство
(назва освітнього компоненту)

Нормативний чи вибірковий освітній компонент: нормативний

Форма здобуття освіти – очна
(очна; змішана; дистанційна)

Галузь знань 23 «Соціальна робота»
(шифр і назва галузі знань)

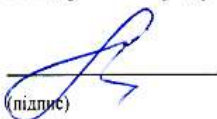
Спеціальність 231 «Соціальна робота»
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Соціальна робота»
першого(бакалаврського) рівня вищої освіти

курс 3

Силабус освітнього компоненту розглянуто
на засіданні кафедри
психіатрії, наркології, медичної психології
та соціальної роботи
Протокол № 14 від
«29» червня 2024 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

проф. Кожина Г.М.
(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією
з проблем терапевтичного профілю

Протокол № 1 від
«28» серпня 2024 р.

Голова

(підпис)

проф. Кравчун П.Г.
(прізвище та ініціали)

Розробники силабусу:

1.Могилка О.П., викладач ЗВО

Викладачі:Могилка Олександр Петрович-викладачЗВО.,
О.П.Могилка+3 80(68)318 73 90, e-mail: op.mohylka@knmu.edu.ua

Профайли О.П.Могилка :

1. https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=jscpjwoAAAAJ&scilu=&scisig=AMD79ooAA AAAX4AW0HWuwBLfTxM_y8TY0K1CCJwP4KFR&gmla=AJsN-F4CSCLN6Ay74rsxL3MJ51FKGP_7Pq0jbYiFrm8IAOjvWvbGsoDyA3e5quwlcmaA72mwYjjFEs6C2071u_DH2jbgJmj0qie0fnzEX1P-rUGxFq5dlZcLhNK7ErGA1fjwuJBk_EXIDu2DRCz2v4VIbZr7f6-qg&sciund=17955525364649925212
2. <https://orcid.org/0000-0003-0284-2749>
3. <https://publons.com/researcher/3948426/oleksandr-mohylka/>

Очні консультації, заочні консультації. Он-лайн консультації: на платформі Moodle ,Zoom або Google Meet по середам кожного тижня о 14 годині за київським часом.

Локація: 61022, м.Харків, пр. Науки, 4; вул. Академіка Павлова, 46.
Тел./факс (057) 738-10-68.

Бази кафедри: КНП ХОР «Обласна клінічна психіатрична лікарня №3», Військово-медичний клінічний центр Північного регіону, ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України», КНП ХОР «Обласний наркологічний диспансер», ННМК «Університетська клініка» ХНМУ.

Е-mail:

kaf.6med.psihiatrii@knmu.edu.ua

Час проведення занять: понеділок, вівторок, середа, четвер, п'ятниця (практичні заняття 8:00-12:15 / 12:25-16:45 у відповідності з розкладом; лекції – 9:20-11:00, 13:20-15:00 у відповідності з розкладом).

Силабус освітнього компоненту: «Соціальне партнерство» складена відповідно до Освітньо-професійної програми “Соціальна робота” та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), перший (бакалаврський) рівень, галузі знань 23 “Соціальна робота”, спеціальності 223 “Соціальна робота”.

Опис освітнього компоненту: Україна переживає складний етап формування громадянського суспільства та соціально-орієнтованої ринкової економіки. Даний процес супроводжується створенням засад взаємодії влади і громадськості, роботодавців та працюючих, а отже формування механізмів реалізації системи соціального партнерства як визначної складової світового досвіду демократичного розвитку суспільства. Вважається що однією з головних рис суспільно-історичного процесу в ХХ столітті була згода учасників соціально-трудова відносин. Трансформація гуманістичних ідей та сприйняття людством таких понять як суспільний поділ праці, компроміс, толерантність призвели до застосування суспільного договору як найбільш знакового соціального феномена із політичної сфери в економічну. Це створило передумови соціального партнерства – відносин щодо розподілу ресурсів зацікавленими суб’єктами (групами) з своїми інтересами у всіх сферах життєдіяльності суспільства. Так як система соціальної роботи, це діяльність заради допомоги людині, сім’ї, групі осіб, які потрапили у складні ситуації, шляхом надання психолого-педагогічної, морально-правової підтримки через певні соціальні служби використовуючи реальні можливості суспільства і держави у сфері захисту людини, особливе місце у соціальній роботі займають посередництво як одна з умов взаємодії і вирішення соціальних проблем клієнта.

Предметом вивчення освітнього компоненту є: відносин щодо розподілу ресурсів зацікавленими суб’єктами (групами) з своїми інтересами у всіх сферах життєдіяльності суспільства.

Міждисциплінарні зв'язки: «Вступ до спеціальності соціальна робота», «Соціальна робота з різними групами клієнтів».

Пререквізити освітнього компоненту: Вступ до спеціальності соціальна робота, соціальна психологія, соціальна політика, Загальна соціологія, Правове регулювання соціального забезпечення. Етика соціальної роботи

Постреквізити освітнього компоненту: практикум з соціальної роботи, волонтерська діяльність, психологічна допомога в соціальній роботі, ведення професійних документів, соціальна діагностика і реабілітація.

Посилання на сторінку освітнього компоненту в MOODLE
<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=6191>

1. Мета та завдання освітнього компоненту

1.1. Мета: надання студентам необхідних знань щодо наукових, організаційних, методологічних засад побудови рівноправних взаємин соціального партнерства в суспільстві задля профілактики або вирішення соціальних та персональних проблем потенційного клієнта соціального працівника.

1.2. Завдання: Згідно з поставленою метою увага курсу сконцентрована на вирішенні таких навчальних завдань:

- Ознайомити студентів з основами соціального партнерства як з однією з найважливіших рис демократичного індустріального суспільства та сформуванню у студентів навички з питань побудови партнерських стосунків з різними типами державних установ та недержавних організацій.

- Розкрити можливості концепції соціального партнерства як каталізатора соціальної та політичної рівноваги в суспільстві.

- Окреслити історію розвитку концепції соціального партнерства, дати уявлення про розмаїття форм соціального партнерства в світі та Україні.

- Прищепити навички самостійного аналізу соціального управління та форм взаємодії між державою, місцевим самоврядуванням, бізнесом та громадським сектором.

1.3. У результаті вивчення освітнього компоненту фахівець повинен:

знати:

- мету, принципи й завдання соціального партнерства (соціального діалогу) як системи відносин у соціально-трудоцій сфері;
- роль соціального партнерства (соціального діалогу) у створенні відкритого громадянського суспільства;
- історичні аспекти становлення і розвитку соціального партнерства;
- функції та ролі держави у соціальному партнерстві (соціальному діалозі);
- основні положення нормативно-правових документів Міжнародної організації праці та законодавчих актів України з питань вирішення трудових суперечок та колективних трудових спорів;
- умови, правила та механізм організації соціального партнерства у системі соціально-економічного розвитку регіонів;
- концептуальні основи соціального партнерства у країнах пострадянського простору, моделі соціального партнерства західноєвропейських країн.

вміти:

- аналізувати сучасний стан становлення й розвитку соціального партнерства (соціального діалогу) в Україні, визначати роль соціального партнерства (соціального діалогу) у створенні відкритого громадянського суспільства;
- застосовувати нормативно-правову базу Міжнародної організації праці та законодавчі акти України при дослідженні проблем соціального партнерства (соціального діалогу) у соціально-трудоцій відносинах, вирішенні трудових суперечок та колективних трудових суперечок;
- аналізувати процеси, що наближені до соціального партнерства;
- виявляти основні суперечності у соціальному партнерстві агентів соціально-економічного розвитку регіону та розробляти рекомендації (заходи) щодо поліпшення соціального партнерства на регіональному рівні;
- розробляти програми соціального дослідження проблем соціального партнерства (соціального діалогу) у сфері соціально-трудоцій відносин та регіонального соціально-економічного розвитку.

1.3. Компетентності та результати навчання**1.3.1. Вивчення освітнього компоненту забезпечує опанування здобувачами вищої освіти компетентностей:**

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальной сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальной роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p>

	<p>ЗК7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК13. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети</p> <p>ЗК14. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.</p> <p>ЗК15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p>
Фахові компетентності (ФК)	<p>ФК6. Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб.</p> <p>ФК10. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.</p> <p>ФК12. Здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту</p> <p>ФК 15. Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад.</p> <p>ФК 17. Здатність виявляти і залучати ресурси організацій партнерів з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності.</p>
1.3.2. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних програмних результатів навчання:	
ПРН	<p>ПРН 12. Визначати зміст співпраці з організаціями-партнерами з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності в тому числі на етапі раннього втручання .</p> <p>ПРН 16. Застосовувати методи менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.</p> <p>ПРН 18. Налагоджувати співпрацю з представникам різних професійних груп та громад; використовувати стратегії індивідуального та колективного представництва інтересів клієнтів.</p> <p>ПРН 19. Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин.</p>

1.3.3. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття студентами наступних соціальних навичок (Soft skills):

- комунікаційні навички
- міжособистісні навички
- навички дослідження
- адаптивність
- емоційний інтелект

2. Інформаційний обсяг освітнього компоненту:

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступень ,ОПП	Характеристика освітнього компоненту	
		очна форма навчання	
Кількість кредитів – 9	Галузь знань 23 Соціальна робота	Нормативна	
Загальна кількість годин - 270	Спеціальність: 231 соціальна робота	Рік підготовки:	
		3-й	-й
		Семестр	
		5-й	або 6 -й
Годин для денної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних – 130 самостійної роботи студента - 140	Освітній ступень Бакалавр ОПП соціальна робота	Лекції	
		20год.	год.
		Практичні, семінарські	
		110год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		140	год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: диф.зал			

2.1 Опис освітнього компоненту**2.1.1 Лекції**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1.	Соціальне партнерство як система: сутність, предмет, об'єкт. Рівні та функції. Соціальний діалог як механізм соціального партнерства та форма демократичного регулювання трудових відносин.	4	Вступна
2.	Соціальне партнерство та соціальний діалог як новий тип співробітництва в умовах ринку та система відносин у соціально-трудовій сфері в Україні. Агенти розвитку та основні суперечності між ними.	4	Інформаційна
3.	Механізм організації соціального партнерства. Регіональне управління та соціальне партнерство.	4	Інформаційна
4	Соціальне партнерство як складова частина та необхідна умова реформи регіональної політики в Україні. Соціально-трудові конфлікти та	4	Інформаційна

	примирлива роль соціального партнерства у їх вирішенні.		
5	Умови та правила соціального партнерства. Соціальна справедливість та соціальна рівність як основоположні принципи системи соціального партнерства	4	Інформаційна
Разом		20	

2.1.2. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Соціальне партнерство як система: сутність, предмет, об'єкт. Рівні та функції	5	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія, обговорення з викладачем учбових елементів заняття	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль: диф. залік
2	Ідеологічні основи соціального партнерства.	5	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія, обговорення з викладачем учбових елементів заняття;	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль: диф. залік
3	Соціальна справедливість та соціальна рівність як основоположні принципи системи соціального партнерства	5	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія, обговорення з викладачем учбових елементів заняття;	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль: диф. залік
4	Соціальне партнерство та соціальний діалог як новий тип співробітництва в умовах ринку та система відносин у соціально-трудовій сфері в Україні.	5	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія, обговорення з викладачем учбових елементів заняття;	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль: диф. залік
5	Соціально-трудові конфлікти та примирлива роль соціального партнерства у їх вирішенні.	5	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія, обговорення з викладачем учбових елементів заняття;	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль: диф. залік
6	Колективні договори та угоди та їх значення в системі соціального партнерства.	10	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія, обговорення з викладачем учбових елементів заняття;	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль: диф. залік
7	Профспілковий рух в соціально-трудових відносинах	5	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія, обговорення з	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий

			викладачем учбових елементів заняття;	контроль: диф. залік
8	Ринок праці і зайнятість	10	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія, обговорення з викладачем учбових елементів заняття;	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль: диф. залік
9	Бідність як соціальне явище та шляхи її подолання	10	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія, обговорення з викладачем учбових елементів заняття;	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль: диф. залік
10	Середній клас як гарант соціальної стабільності	5	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія, обговорення з викладачем учбових елементів заняття;	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль: диф. залік
11	Державна соціальна допомога та соціальні пільги	10	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія, обговорення з викладачем учбових елементів заняття;	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль: диф. залік
12	Система страхового пенсійного забезпечення та недержавні пенсійні фонди.	10	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія, обговорення з викладачем учбових елементів заняття;	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль: диф. залік
13	Соціальне партнерство як феномен індустріального суспільства	10	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія, обговорення з викладачем учбових елементів заняття;	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль: диф. залік
14	Тенденції розвитку вдосконалення соціальної справедливості в соціальній державі.	5	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія, обговорення з викладачем учбових елементів заняття;	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль: диф. залік
15	Механізм організації соціального партнерства.	5	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія, обговорення з викладачем учбових елементів заняття;	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль: диф. залік
16	Соціальне партнерство як складова частина та	5	розповідь-пояснення, бесіда,	Поточний контроль: усне

	необхідна умова реформи регіональної політики в Україні		дискусія, обговорення з викладачем учбових елементів заняття;	опитування Підсумковий контроль:диф.залік
	Разом	110		

2.1.3.Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1.	Соціальний діалог як механізм соціального партнерства та форма демократичного регулювання трудових відносин	10	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять;діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль,доповідь Підсумковий контроль:диф.залік
2.	Вирішення трудових конфліктів як функція держави у соціальному діалозі.	10	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять;діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль,доповідь Підсумковий контроль:диф.залік
3.	Колективний договір як форма соціального діалогу.	15	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять;діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль,доповідь Підсумковий контроль:диф.залік
4.	Регіональне управління та соціальне партнерство	10	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять;діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль,доповідь Підсумковий контроль:диф.залік
5.	Соціальне партнерство як складова частина та необхідна умова реформи регіональної політики в Україні.	15	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять;діалог з здобувачами вищої	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль,доповідь Підсумковий контроль:диф.залік

			освіті; усне опитування	
6.	Агенти розвитку та основні суперечності між ними.	15	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: диф. залік
7.	Умови та правила соціального партнерства.	15	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: диф. залік
8.	Механізм організації соціального партнерства.	10	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: диф. залік
9.	Соціальна справедливість та соціальна рівність як основоположні принципи системи соціального партнерства	10	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: диф. залік
10.	<i>Підготовка до диф. заліку</i>	20	діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування під час диф. зал	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: диф. залік
разом	140			

Критерії оцінювання

3.1. Оцінювання успішності навчальної діяльності здобувачів освіти

Оцінювання успішності навчальної діяльності здобувачів освіти здійснюється згідно «Інструкції оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ» http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/instr_ocin21.docx

Оцінювання поточної та загальної навчальної діяльності (ПНД, ЗНД).

Поточна навчальна діяльність (ПНД) - це навчальна діяльність студента впродовж семестру, яка контролюється науково-педагогічним працівником, що проводить заняття у групі. ПНД передбачена для освітніх компонентів, вивчення яких в поточному семестрі не закінчується. ПНД вважається виконаною, якщо здобувач в поточному семестрі відпрацював всі пропущені аудиторні заняття та лекції, а середній бал за всі теми ПК дорівнює 3 балам та вище, в такому разі у відомість виставляється відмітка «відпрацьовано» та вказується середній бал в 4-бальній системі (розраховується автоматично в межах функціоналу електронного журналу АСУ), або «невідпрацьовано», якщо здобувач в поточному семестрі має невідпрацьовані пропущені аудиторні заняття та лекції, або середній бал нижче за 3 бали

Загальна навчальна діяльність (ЗНД) – це навчальна діяльність здобувача освіти впродовж всього періоду вивчення освітнього компоненту (або його частини), що закінчуються оцінкою з формою контролю «диференційований залік» ЗНД вважається виконаною, якщо здобувач відпрацював всі пропущені аудиторні заняття та лекції, а середній бал за всі теми ПК дорівнює 3-ом балам та вище. Бали за ЗНД для освітніх компонентів з формою контролю є «іспит» розраховуються як середнє арифметичне балів ПК за всі теми всіх семестрів, впродовж всього періоду вивчення освітнього компоненту (з точністю до сотих) за таблицею 1 «Перерахунок середньої оцінки за поточний контроль у багатобальну шкалу (для освітніх компонентів, що завершуються ДЗ)», що додається автоматично в межах функціоналу електронного журналу АСУ. ЗНД визначається у балах від 70 до 120.

Перерахунок середньої оцінки за поточний контроль у багатобальну шкалу проводиться відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів...» Перерахунок середньої оцінки за поточну навчальну діяльність (ПНД) у багатобальну шкалу, для освітніх компонентів, що завершуються іспитом проводиться за таблицею 1.

Для допуску до ДЗ студент має отримати від 70 до 120 балів.

Таблиця 1

**Перерахунок середньої оцінки за поточний контроль у багатобальну шкалу
(для освітніх компонентів, що завершуються ДЗ)**

4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала
5	120	3.91-3,94	94
4.95-4,99	119	3.87-3,9	93
4.91-4,94	118	3.83- 3,86	92
4.87-4,9	117	3.79- 3,82	91
4.83-4,86	116	3.74-3,78	90
4.79-4,82	115	3.7- 3,73	89
4.75-4,78	114	3.66- 3,69	88
4.7-4,74	113	3.62- 3,65	87
4.66-4,69	112	3.58-3,61	86
4.62-4,65	111	3.54- 3,57	85
4.58-4,61	110	3.49- 3,53	84
4.54-4,57	109	3.45-3,48	83
4.5-4,53	108	3.41-3,44	82
4.45-4,49	107	3.37-3,4	81
4.41-4,44	106	3.33- 3,36	80
4.37-4,4	105	3.29-3,32	79
4.33-4,36	104	3.25-3,28	78
4.29-4,32	103	3.21-3,24	77
4.25- 4,28	102	3.18-3,2	76
4.2- 4,24	101	3.15- 3,17	75
4.16- 4,19	100	3.13- 3,14	74

4.12- 4,15	99	3.1- 3,12	73
4.08- 4,11	98	3.07- 3,09	72
4.04- 4,07	97	3.04-3,06	71
3.99-4,03	96	3.0-3,03	70
3.95- 3,98	95	Менше 3	Недостатньо

Проведення та оцінювання ДЗ

ДЗ відбувається під час останнього заняття та передбачає наступні контрольні елементи:

1) Вирішення пакету тестових завдань Критерій оцінювання – **90%** вірно вирішених завдань

2) Завдання щодо оцінювання теоретичних знань за всіма темами освітнього компоненту

3) Завдання для засвоєння практичних навичок під час проведення в день іспиту

Завдання щодо оцінювання теоретичних і практичних знань представлені в одному білеті та оцінюються за таблицями 4 та 7

Таблиця 4

Критерії оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів освіти з освітніх компонентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили
«Дуже добре»	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
«Добре»	Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
«Задовільно»	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих
«Достатньо»	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
«Незадовільно» з можливістю повторного складання	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу

семестрового контролю	
«Незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів
Зокрема, критерії оцінювання практичних навичок з освітніх компонентів	
«Відмінно»	Студент відповідає високому (творчому) рівню компетентності: студент виявляє особливі творчі здібності, без помилок самостійно демонструє виконання практичних умінь та володіє системними теоретичними знаннями (знає методику виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення, та ін.) та має здібності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях.
«Добре»	Студент самостійно демонструє виконання практичних умінь, допускаючи деякі неточності, які швидко виправляє, володіє теоретичними знаннями (знає методику виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення, та ін.)
«Задовільно»	Студент демонструє виконання практичних умінь, допускаючи деякі помилки, які може виправити при корекції їх викладачем, володіє задовільними теоретичними знаннями (знає основні положення методики виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення, та ін.).
«Незадовільно»	Студент не може самостійно продемонструвати практичні вміння (виконує їх, допускаючи грубі помилки), не володіє достатнім рівнем теоретичних знань (не знає методики виконання практичних навичок, показань і протипоказань, можливих ускладнень, та ін.).

Таблиця 7

Оцінювання теоретичних знань та практичних навичок, якщо вони представлені в одному білеті.

Кількість питань	«5»	«4»	«3»	Відповідь за білетами, які включають теоретичну та практичну частини освітнього компоненту	За кожну відповідь студент одержує від 10 до 16 балів, що відповідає: «5» - 16 балів; «4» - 13 балів; «3» - 10 балів.
1	16	13	10		
2	16	13	10		
3	16	13	10		
4	16	13	10		
5	16	13	10		
	80	65	50		

3) Оцінювання засвоєння практичних навичок під час проведення в день ДЗ за таблицями 4 та 7

Оцінка з освітнього компоненту

Для освітніх компонентів, вивчення яких закінчується у поточному семестрі, а формою контролю є «ДЗ», передбачається, що допуск до визначається у балах ЗНД від 70 до 120, при відсутності пропусків аудиторних занять та лекцій. Пропуски аудиторних занять та лекцій повинні бути відпрацьовані в обов'язковому порядку. ДЗ оцінюється від 50 до 80 балів. Оцінка з освітнього компоненту - є сума балів за ЗНД, ІЗЗ та ДЗ і складає від 120 до 200 балів.

ІЗЗ(індивідуальні завдання здобувача) оцінюються в балах (не більше 10), що додаються до балів, набраних за ЗНД по закінченню вивчення освітнього компоненту або його частини, при проведенні «диференційованого заліку»

Загальна сума балів за ЗНД та ІЗЗ не може перевищувати 120 балів.

Здобувачам освіти, які виконали вимоги програм освітніх компонентів та були допущені до складання підсумкового контролю але не склали його або не з'явилися виставляється оцінка **Fx**.

Здобувачам освіти, які були не допущені до складання «ДЗ», у зв'язку з недостатньою кількістю балів за ЗНД кафедра виставляє у відомість відмітку «не допущено» (оцінка **F**).

Здобувачу освіти, який допущений до складання диференційованого заліку, але не з'явився на його складання, кафедра виставляє у відомість відмітку «не з'явився» (оцінка **Fx**). Декан розглядає причину пропуску диференційованого заліку: «поважна» або «неповажна». У разі якщо неявка була «неповажною» декан виставляє відмітку «незадовільно».

Після проведення семестрового контролю для освітніх компонентів, або їх частин, що закінчуються формою контролю «ДЗ», відповідальний за організацію навчально-методичної роботи на кафедрі або викладач виставляють здобувачу освіти відповідну оцінку за таблицею 3 у індивідуальний навчальний план здобувача освіти та заповнює відомості успішності з освітнього компоненту.

Таблиця 3

Шкала оцінювання у ХНМУ

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

3.2. Питання для ДЗ:

1. Соціальні стандарти сучасних європейських держав.
2. Соціальне партнерство в розвинутому громадянському суспільстві.
3. Соціальний конфлікт, як політико-економічне явище.
4. Врегулювання трудових конфліктів: європейський досвід.
5. Профспілковий рух: європейський досвід.
6. Профспілковий рух в сучасній державі Україна.
7. Сутність поняття соціальна держава: політичний, економічний та правовий аспекти.
8. Загальні тенденції соціальної політики європейських держав.
9. Прожитковий мінімум, як базовий державний соціальний стандарт.
10. Соціальна політика держави Україна.
11. Прожитковий мінімум, як базовий державний соціальний стандарт: досвід держави Україна.
12. Філософські основи категорії соціальна справедливість.
13. Нормативне забезпечення соціальної політики в Україні.
14. Система соціального захисту в державі Україна.

15. Ринок праці в Україні.
16. Безробіття, його види і форми.
17. Пенсія, як соціально - політична категорія.
18. Міжнародний досвід соціального страхування.
19. Бідність, як соціально - економічне явище.
20. Соціально-класові відносини в сучасній державі Україна.
21. Роль середнього класу в забезпеченні стабільності в суспільстві: європейський досвід.
22. Органи законодавчої та виконавчої влади у формуванні та реалізації соціальної політики в державі.
23. Органи місцевого самоврядування в реалізації соціальної політики в державі.
24. Соціальні та громадські рухи в сучасній Україні.
25. Сутність соціальної взаємодії та регуляції соціальних зв'язків.
26. Соціальна напруженість та конфлікти в сучасному українському суспільстві.
27. Моделі реалізації соціальної політики європейських держав.
28. Соціальний діалог як основа громадянського суспільства.
29. Корпоратизм- передумова демократичного суспільства з ринковою економікою.
30. Механізм соціального діалогу: західний досвід.
31. Передумови виникнення соціального діалогу.
32. Трипартизм та корпоратизм як винаходи суспільства.
33. Моделі захисту групових інтересів та їх розвиток в Україні.
34. Соціальний діалог як основа громадянського суспільства та соціальної держави: український досвід

3.3.Контрольні питання:

Тема 1. Соціальне партнерство як система:сутність, предмет, об'єкт.

1. Ключові слова і терміни освітнього компоненту та їх значення: соціальне партнерство, соціальні відносини, соціальне управління, соціальна політика. Об'єкт, предмет, методи і завдання соціального партнерства.

2. Суб'єкти, об'єкт, рівні та функції соціального партнерства.
3. Інструменти та складові соціального партнерства.
4. Соціальне партнерство та його роль у вирішенні соціальних проблем.

Тема 2. Ідеологічні основи соціального партнерства.

1. Наукові засади і наукове забезпечення соціального партнерства.
2. Соціальна взаємодія як певний вид діяльності..
3. Характеристика понять „соціальна згода” та „соціальна зрілість”.
4. Громадянська відповідальність учасників діалогу.
5. Нормативна база, що регулює соціальну сферу.

Тема 3. Соціальна справедливість та соціальна рівність як основоположні принципи системи соціального партнерства.

1. Сутність категорій «соціальний справедливості», «соціальна безпека», «соціальна допомога».

2. Система розподілу матеріальних благ в країні.
3. Соціальний захист як система. Об'єкти і суб'єкти соціального захисту.
4. Превентивні та реабілітаційні функції соціальної держави.
5. Українська модель „ соціальної справедливості”.

Тема 4. Трипартизм корпоратизм та соціальний діалог як інструменти системи соціального партнерства.

1. Передумови виникнення соціального діалогу.
2. Трипартизм та корпоратизм як винаходи індустріального суспільства.
3. Моделі захисту групових інтересів та їх розвиток в Україні.

4. Соціальний діалог як основа громадянського суспільства та соціальної держави: український досвід.

Тема 5. Соціально-трудова конфлікти та примирлива роль соціального партнерства у їх вирішенні.

1. Сутність соціально-трудового конфлікту як суспільного явища.
2. Соціальні суперечності, їх природа та можливість регулювання.
3. Міжнародні норми про трудові конфлікти.
4. Соціальна функція страйку.
5. Переговори та посередництво у вирішенні трудових конфліктів.

Тема 6. Колективні договори та угоди та їх значення в системі соціального партнерства. Законодавча база про врегулювання соціально-трудова відносин.

1. Колективні-договори як невід'ємна частина соціального партнерства.
2. Міжнародне Організація Праці – передумови створення та її значення сьогодні у врегулюванні соціальних конфліктів.
3. Моніторинг трудової сфери.

Тема 7. Профспілковий рух в соціально-трудова відносинах

1. Зародження та еволюція профспілкового руху.
2. Політичні та соціальні аспекти діяльності профспілок.
3. Федерація профспілок і Україні.

Тема 8. Ринок праці і зайнятість

1. Ринок праці і зайнятість як передумова успішної соціальної політики.
2. Робоча сила та її показники та методи їх визначення.
3. Види зайнятості. Неформальний сектор трудової активності.
4. Безробіття його види та форми.
5. Ситуація на ринку праці України, шляхи зниження безробіття.

Тема 9. Бідність як соціальне явище та шляхи її подолання

1. Бідність як соціально-економічне явище.
2. Прожитковий мінімум та соціальні стандарти.
3. Шляхи подолання бідності в Україні.
4. Державні соціальні гарантії як одна з форм подолання бідності в державі.

Тема 10. Середній клас як гарант соціальної стабільності.

1. Підходи до визначення поняття «середній клас».
2. Методика обрахунку чисельності середнього класу.
3. Роль середнього класу у забезпеченні стабільного розвитку суспільства.
4. Середній клас в Україні.

Тема 11. Державна соціальна допомога та соціальні пільги.

1. Поняття соціального ризику, види соціальних ризиків.
2. Соціальна допомога: основні поняття та способи адресування.
3. Види соціальних допомог
4. Механізми реалізації соціальних програм.
5. Поняття та ознаки соціальних пільг.

Тема 12. Система страхового пенсійного забезпечення та недержавні пенсійні фонди.

1. Пенсія як соціально-політична категорія.
2. Види пенсій та критерії їх призначення.

3. Порядок надання пенсій в Україні.
4. Законодавча база пенсійного забезпечення.
5. Трирівнева пенсійна система: характеристика.
6. Пенсійної реформа в Україні.

Тема 13. Соціальне партнерство як феномен індустріального суспільства.

1. Моделі соціального партнерства.
- 2 Система соціального діалогу скандинавських країн.
3. Система соціального спілкування та захисту США, ФРН.
4. Система соціального діалогу в пострадянських країнах.

Тема 14. Тенденції розвитку вдосконалення соціальної справедливості в соціальній державі.

1. Історичні аспекти та сучасний стан системи перерозподілу ресурсів.
2. Типи соціальних держав. Інституції та інституційна організація соціальної політики.
3. Моделі соціальної політики.
4. Загальні тенденції соціальної політики європейських країн.
5. Соціальне партнерство і громадянське суспільство.

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Вимоги освітнього компоненту. Щоб досягти мети навчання і успішно пройти курс, необхідно: з першого дня включитися в роботу; регулярно відвідувати заняття, читати матеріал попередньо, до його розгляду на практичному занятті; виконувати всі необхідні завдання і працювати щодня; вміти працювати з партнером або в складі групи; звертатися за допомогою і отримувати її, коли Ви її потребуєте.

Відвідування занять та поведінка. Студентам необхідно не спізнюватися і не пропускати заняття; приходити на кафедру одягненими в медичний халат, мати змінне взуття, мати при собі, маску, зошит, ручку. До початку занять на клінічній базі кафедри студенти повинні пройти медогляд і мати санітарну книжку з допуском для роботи в лікувальному закладі.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Студенти з особливими освітніми потребами повинні зустрітися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання студента це може зробити староста групи. Якщо у Вас виникнуть будь-які питання, будь ласка, зв'яжіться з викладачем.

Рекомендації щодо успішного складання освітнього компоненту: активність здобувачів вищої освіти під час практичного заняття, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи.

Техніка безпеки. Всі студенти повинні обов'язково пройти інструктаж з техніки безпеки, який проводиться на початку першого заняття. Інструктаж проводить викладач академічної групи або відповідальна особа, згідно з інструкцією затвердженій наказом ХНМУ із записом у відповідному журналі.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Політика щодо академічної доброчесності. Списування та плагіат при підготовці студентських наукових робіт не допускаються. Використання електронних гаджетів (мобільний телефон, планшет) не допускається в ході практичних занять, лекцій та при проведенні всіх видів контролю.

Кодекс академічної доброчесності ХНМУ (наказ ректора ХНМУ від 27.08.2019р. №305)(https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/kodex_ad.pdf); Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті (наказ ректора ХНМУ від 02.07.2020 р. № 165) (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf); Положення про Комісію з доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ (наказ ректора ХНМУ від 02.07.2020 р. № 165) (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_komis_ad.pdf); Положення про порядок перевірки у Харківському національному медичному університеті текстових документів –

дисертаційних робіт, звітів за науково-дослідними роботами, наукових публікацій, матеріалів наукових форумів, навчальної літератури, навчально-методичних видань та засобів навчання наявність текстових запозичень (наказ ректора ХНМУ від 27.08.2020 р. № 195)

6. Рекомендована література

Базова

1. Андрущенко А.І., Дубровський І.М. Система соціального партнерства як інститут регулювання трудових відносин в Україні. – Х.: Вид-во «Реал». 2004. –175с.
2. Посібник з процедур, що стосуються міжнародних конвенцій і рекомендацій про працю. / Пер. з англ. Савчук Л.В., Литвин-Маркової С.І. / Заг. ред. укр. видання Костриця В.І. – К.: Міленіум, 2002. – 52 с.
3. Соціальне партнерство - шлях до злагоди: практика, проблеми, здобутки, перспектива. -К.: 2003 – 276 с.
3. Романова Н.Ф., Мельник І.П. Соціальне партнерство/ Н.Ф. Романова, І. П. Мельник: навчально-методичний посібник. - К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2017. - 238 с.
4. Декларація МОП Основних принципів та прав у світі праці. Конвенції Міжнародної організації праці. МБП. – Женева. 39 с.

Додаткова література

Основи конфліктології та теорії переговорів: Навчальний посібник. – К.: Кондор. 2004. – 172 с.

Інформаційні ресурси

https://stud.com.ua/31376/pravo/sotsialne_partnerstvo
<http://www.pgp-journal.kiev.ua/archive/2016/03/15.pdf>